

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **L. C. G.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 3. 2013, č. j. CPR-400/ČJ-2013-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2013, č. j. 1 A 21/2013 – 38, o návrhu na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatel se včas podanou kasační stížností domáhá zrušení shora označeného rozsudku, kterým městský soud zamítl jeho žalobu o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 19. 3. 2013, č. j. CPR-400/ČJ-2013-930310-V237. Tímto rozhodnutím žalovaná změnila výrok v části vymezení území, na kterém byl žalobci zakázán vstup a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 29. 11. 2011, čj. KRPA-28634/ČJ-2011-000022. Zmíněným rozhodnutím bylo žalobci uloženo správní vyhoštění [§ 119 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů] a doba po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky byla stanovena na jeden rok. Současně mu byla stanovena doba k vycestování podle § 118 odst. 1 cit. zákona, a to do 30 dnů po nabytí právní moci rozhodnutí. Stěžovatel zároveň s kasační stížností požádal o přiznání odkladného účinku.

K návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že je mu známo, že přiznání odkladného účinku je výjimečným institutem, připadajícím v úvahu tehdy, hrozí-li výkonem rozhodnutí nenahraditelná újma; právě takovým případem je stěžovatelova situace. Zdůraznil, že v jeho případě se jedná o možnost jeho vyhoštění a to ještě dříve, nežli vůbec Nejvyšší správní soud rozhodne věcně o kasační stížnosti proti napadenému rozsudku. Kdyby byl nucen stěžovatel území opustit a vynaložit tak nemalé finanční prostředky na vycestování do země původu, půjde zejména v kontextu jeho rodinné, sociální a zejména zdravotní situace o nenahraditelnou újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Zdůraznil, že na území České republiky pobývá již 10 let, žije zde ve společné domácnosti se svojí dcerou, která zde má přiznaný trvalý pobyt, je zde zcela i jazykově integrována a nemůže jej (jakož ani jeho syn) následovat do země původu. Na území České republiky pobývají kromě jeho dětí též jeho neteře a jejich děti (čeští občané), kteří

jej vnímají jako prarodiče. Vyhoštění by tak pro stěžovatele znamenalo radikální zásah do jeho rodinného i soukromého života. Stěžovatel navíc nemá v zemi původu žádné sociální, rodinné ani materiální zázemí.

Současně by v nepřiznání odkladného účinku spatřoval nepřiměřený zásah do svého práva na spravedlivý proces. Pokud by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, musel by stěžovatel opustit Českou republiku. Nemohl by tedy aktivně uplatňovat svá procesní práva a v případě zrušení rozhodnutí městského soudu by mu nebyla zajištěna možnost návratu do České republiky ke své rodině.

Stěžovatel dále uvedl, že přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a též není v rozporu s veřejným zájmem, neboť výkonem rozhodnutí by naopak byl porušen veřejný zájem na respektování práva jednotlivce na spravedlivý proces a práva na právní pomoc.

Závěrem odkázal na svůj vážný a komplikovaný zdravotní stav, který doložil při soudním jednání jako důkaz do soudního spisu. Stěžovatel má plánovanou operaci na den 21. 6. 2013 a tato operace není realizovatelná v zemi původu. Na základě nyní popsaných skutečností žádá Nejvyšší správní soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaná se k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přes výzvu soudu nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatele) nenahraditelnou újmu, přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem. Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí. Uvedené ustanovení tedy předepisuje pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti kumulativní naplnění tří hmotněprávních podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí znamenat pro žalobce (resp. stěžovatele) nenahraditelnou újmu; (2) přiznání odkladného účinku se nesmí nepřiměřeně dotknout nabytých práv třetích osob; a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud se tedy v první řadě zaměřil na zkoumání, zda stěžovatel uvádí skutečnosti, které by dokládaly možnost vzniku nenahraditelné újmy, jenž představuje neurčitý právní pojem, který již byl Nejvyšším správním soudem vyložen, např. v usnesení ze dne 5. 10. 2004, č. j. 6 Afs 25/2003 - 59 (dostupné na www.nssoud.cz), dle něhož „nenahraditelná újma, která by stěžovateli při výkonu nebo jiných právních následcích rozhodnutí mohla vzniknout a jež je základní podmínkou pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti [§ 73 odst. 2 s. ř. s.], musí představovat výjimečný a závažný stav, který již nelze v dalším běhu času nijak odčinit“. Odkladný účinek je proto možno přiznat pouze na základě řádně odůvodněného návrhu, ve kterém stěžovatel zcela individualizovaně svými tvrzeními obsahově naplnil právní pojem nenahraditelné újmy.

Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že důvody možného vzniku nenahraditelné újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci navrhovatele, který jediný má možnost popsat, v čem právě u něho spočívá výjimečný a závažný stav ve smyslu výše citovaného judikátu.

Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 73 s. ř. s. (za použití § 120 s. ř. s.) je institutem mimořádným, určeným pro výjimečné případy (viz výše citované usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2004, č. j. 6 Afs 25/2003 - 59), v nichž po adresátech rozhodnutí krajského soudu nelze spravedlivě požadovat, aby jeho výkon či jiné právní následky snášeli. Proto musí každý žadatel osvědčit výjimečnost své situace oproti ostatním žadatelům ve stejné pozici, chce-li být v řízení o přiznání odkladného účinku úspěšný.

Nejvyšší správní soud vzal rovněž v úvahu, že zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) přiznává v § 172 odst. 3 odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí žalobám proti rozhodnutí o vyhoštění cizince; to neplatí, pokud byl cizinec vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. Z uvedeného vyplývá, že cizinci, který se rozhodl brojit žalobou proti rozhodnutí správního orgánu o jeho vyhoštění z českého území, je přiznán odkladný účinek v řízení o žalobě, v řízení o kasační stížnosti však nikoliv. O jeho přiznání pro řízení o kasační stížnosti musí proto dle § 73 s. ř. s. požádat, pokud o jeho přiznání usiluje.

Zdejší soud přitom vycházel z především z premisy, že nedojde-li k odkladu právních účinků rozsudku městského soudu (jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele) do doby meritorního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, byl by stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocného a vykonatelného správního rozhodnutí nucen opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím kasačního soudu (k tomu viz shodně rozsudek NSS ze dne 16. 8. 2012, č. j. 4 As 56/2012 - 58). V citovaném rozsudku soud zdůraznil fakt, že „*pro řádný výkon stěžovatelčina ústavního práva na spravedlivý proces je třeba, aby stěžovatelka mohla setrvat na území České republiky do skončení řízení o její kasační stížnosti. Byť je stěžovatelka v tomto řízení (jak požaduje soudní řád správní) zastoupena advokátem, nelze přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd. Nejvyšší správní soud tedy spatřuje nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, spojenou s nuceným opuštěním České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o její kasační stížnosti, především v možné újmě na výkonu jejího práva na spravedlivý proces.*“

Ostatně (jak zmíněno shora) z tohoto důvodu přiznává § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění odkladný účinek na vykonatelnost napadeného rozhodnutí *ex lege* (s výjimkou případů vyhoštění cizince z důvodu ohrožení bezpečnosti státu) a není tedy bez dalšího dán důvod, proč by obdobnou možnost setrvat na území České republiky neměl mít vyhošťovaný cizinec i po dobu následného kasačního řízení. Lze tedy uzavřít, že v daném případě lze nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem zákonem předpokládané újmy u stěžovatelky.

Stěžovatel v projednávané věci svůj návrh dále odůvodňuje hrozící újmu, kterou spatřuje ve skutečnosti, že bude ve velmi krátké lhůtě 30 ode dne právní moci napadeného rozsudku městského soudu nucen vynaložit velké náklady na cestu do země původu, přičemž žádné své rodinné ani sociální vazby v zemi původu již nemá. Podstatné však je, že se v době od 21. 6. 2013 musí podrobit důležité operaci; i kdyby operaci odložil, nebyl by v zemi původu nikdo, kdo by se o něho mohl postarat, naopak v České republice má svoje děti, které mu pomoc po operaci poskytnou. Rovněž z tohoto akutního důvodu žádá soud o velmi rychlé řešení jeho

situace a o přiznání odkladného účinku. Je rovněž pevně přesvědčen, že kasační stížností napadený rozsudek soudu je nezákonný a kasační soud jej bude nucen zrušit. Ve správním spise je založen doklad (navrhovatelem soudu předložený při ústním jednání), potvrzující akutnost lékařského zásahu s popsáním diagnózy.

Nejvyšší správní soud k takto odůvodněné formulované „hrozící újmě“ přitakal a přihlédl k individuálnosti případu. Soud vnímá rovněž skutečnost, že akutnost plánované operace je dostatečnou hrozící újmou, v případě jejího odsouzení či dokonce znemožnění v případě, kdy by výkon rozhodnutí nebyl odložen do doby, než Nejvyšší správní soud rozhodne ve věci v řízení o kasační stížnosti. Při úvaze vzal soud na vědomí i sociální aspekt že děti navrhovatele, žijící na českém území budou o něho bezprostředně po operaci pečovat, což by při přesunu do země původu nebylo možné. Protože se meritorně jedná o „cizineckou agendu“, vyžadující rychlý režim vyřízení, soud ji řadí na pořad v nejbližších měsících. Nejvyšší správní soud má tedy za to, že stěžovatel dostatečně tvrdil i prokázal hrozbu nenahraditelné újmy.

Nejvyšší správní soud posoudil žádost o přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících dvou podmínek stanovených § 73 odst. 2 s. ř. s. Pokud jde o druhou podmínku, neshledal Nejvyšší správní soud, že by přiznáním odkladného účinku byla nepřiměřeně dotčena nabytá práva třetích osob, s čímž ostatně nepolemizuje ani žalovaná; ta se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ostatně ani nevyjádřila.

Pokud jde o třetí podmínku, tedy že přiznání odkladného účinku není v zásadním rozporu s ochranou veřejného zájmu, ani zde Nejvyšší správní soud takovou překážku neshledal. Naopak, jestliže zákon o pobytu cizinců (§ 172) přiznává pro řízení o žalobě odkladný účinek, aby se žalobci dostalo ochrany práv za jeho účasti, pak je-li jako důvodné posouzeno tvrzení „hrozící újmy“, nelze v tomto případě uvažovat o stavu rozporném s ochranou veřejného zájmu. Stěžovatel nebyl vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu; byl sice vyhoštěn z důvodu podle § 119 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, Nejvyšší správní soud však v konkrétních skutkových okolnostech případu neshledal důvod, pro něhož by i ve stěžovatelově dočasném setrvání na území České republiky do doby rozhodnutí o jeho kasační stížnosti musel být spatřován rozpor s důležitým veřejným zájmem.

Je třeba uvést, že Nejvyššímu správnímu soudu v této fázi řízení o kasační stížnosti nepřísluší posuzovat věc meritorně. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, v plném rozsahu dostupném na www.nssoud.cz: „*Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku žalobě a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou svou podstatou rozhodnutími předběžné povahy a nelze v nich předjímat rozhodnutí o věci samé.*“ V této fázi řízení nelze tedy hodnotit důvodnost argumentů, mířících do meritorního posouzení věci a hodnotit samu důvodnost uložení správního vyhoštění.

S ohledem na výše uvedené tedy Nejvyšší správní soud rozhodl o přiznání odkladného účinku do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o podané kasační stížnosti, přičemž je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku žádným způsobem nepředjímá budoucí rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2013

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu